

หมวด 14 การปกครองท้องถิ่น มาตรา 249 -254 (6 มาตรา)

มาตรา 249 ภายใต้ ม.1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ กฎหมายบัญญัติ **การจัดตั้งปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใด ให้คำนึงถึง 1. เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น 2. ความสามารถในการปกครองตนเองในด้าน 2.1 รายได้ 2.2 จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และ 2.3 พื้นที่ ที่รับผิดชอบประกอบกัน**

มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามกฎหมายบัญญัติ

การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่ สมควรให้เป็นหน้าที่ และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่ เกี่ยวข้องหน้าที่ และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ้าร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ หรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าที่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการก็ได้

รัฐดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือจัดระบบภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ ยังไม่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารและจัดทำบริการสาธารณะการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่ จำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริตและการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบและต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวก้าวการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการท้องถิ่นด้วย

มาตรา 251 การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบคุณธรรม คำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่ สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการปรับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

มาตรา 252 สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง ผู้บริหารให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ทั้งนี้ตามที่ กฎหมายบัญญัติ

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครเลือกตั้งและหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมย์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย

มาตรา 253 ในการดำเนินงาน **ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่นและ ผู้บริหารท้องถิ่น** เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ทราบ รวมตลอดทั้งกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 254 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน 1.เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อ 2.ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ 3.ถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ กฎหมายบัญญัติ

อธิบาย

การจัดตั้งปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใด ให้คำนึงถึง 3 ประการนี้ประกอบกัน

- 1) เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น
- 2) ความสามารถในการปกครองตนเอง (ในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร)
- 3) พื้นที่ ที่รับผิดชอบประกอบกัน

สรุป มาตรา 250

อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ (ม.250) มีดังนี้

- 1) ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามกฎหมายบัญญัติ
- 3) ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดเป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ หรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าที่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการก็ได้

- 4) รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยจัดระบบภาษีหรือจัดระบบภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามวาระหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ ยังไม่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน
- 5) กฎหมายกระจายอำนาจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร และจัดทำบริการสาธารณะการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง
- 6) การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่ จำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริตและการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป มาตรา 251

การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ร.บ.บริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มีที่มา มาจาก มาตรา 251)

- 1) ต้องใช้ระบบคุณธรรม
- 2) คำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ
- 3) จัดให้มีมาตรฐานที่ สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

สรุป มาตรา 252

- 1) สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง
- 2) ผู้บริหารให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ทั้งนี้ตามที่ กฎหมายบัญญัติ

สรุป มาตรา 253

ในการดำเนินงาน ให้อปท. สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

ตัวอย่างข้อสอบรัฐธรรมนูญ หมวด 14

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบัญญัติในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น กี่มาตรา

ก. 5 มาตรา

ค. 7 มาตรา

ข. 6 มาตรา

ง. 9 มาตรา

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการใด

ก. หลักนิติธรรม

ข. หลักนิติรัฐ

ค. หลักกระจายอำนาจ

ง. หลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบใดให้คำนึงถึงสิ่งใด

ก. เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

ข. ความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ

ค. ความสามารถในการปกครองตนเองในด้านจำนวนและความหนาแน่นของประชากร

4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการใด

- ก. เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น
- ข. ความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ
- ค. ความสามารถในการปกครองตนเองในด้านจำนวนและความหนาแน่นของประชากร
- ง. ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในเรื่องใดบ้าง

- ก. บริหารและจัดทำบริการสาธารณะ
- ข. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
- ค. การเงินและการคลัง

6. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพียงพอเพื่อบรรลุด้านใด

- ก. คุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม
- ข. คุ้มครองประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม
- ค. การป้องกันการทุจริตและการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

7.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ข้อต่อไปนี้อยู่ในข้อใดกล่าวผิด

ก.สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

ข. ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งเท่านั้น

ค. ผู้บริหารให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

ง. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย